

Tin Mừng MarCô về Chúa CHA Chúa thiết lập Hội Thánh

Bài 2 - Những bài giảng về TÌNH YÊU BAO LA CỦA CHÚA CHA ban cho nhân loại -Chương 12

Chúa CHA Hằng Sống đã gửi Con Một CHA là Chúa Giêsu xuống thế để dẫn chúng ta về lại với CHA trên Nước Trời. Chúa Giêsu mời gọi mọi người chúng ta làm con con cái CHA ngay từ khi còn sống trên dương thế và qua các *Bí Tích* được tẩy sạch mọi tội nơ và chuẩn bị được Ơn sống mãi mãi với CHA trên Nước Trời. Lòng Chúa CHA Thương Xót Bao La và đã được Chúa Giêsu trình bày rất rõ trong bất cứ một đoạn Lời Chúa nào, xin lấy chương 12 Tin Mừng MarCô sau đây làm tiêu biểu. Để đền đáp lại Tình Thương của CHA, Chúa Giêsu dạy ta

YÊU^{DILIGO} CHÚA hết lòng, hết linh hồn, hết trí khôn và hết sức lực; và YÊU^{DILIGO} MẾN người bên cạnh như chính mình ta vậy . Xin mời vào

NOVA VULGATA EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM

TIN MỪNG NOVA VULGATA THEO MARCÔ Chương 12

Công Đồng Thánh Vatican II đã mang lại nhiều thay đổi quan trọng cho Hội Thánh nhờ Ơn Chúa Thánh Thần. Xin cùng học hỏi Tin Mừng MarCô theo Nova Vulgata – là Bản Tin Mừng Tông Truyền Chính Thức của Mẹ Hội Thánh mới được canh cải thành bản Nova Vulgata cho việc đọc Lời Chúa sáng sủa và dễ đọc hơn - do công Ơn ĐTC Thánh Chủ Chấn Phaolo VI khởi động theo lời yêu cầu của Công Đồng Vatican II do ĐTC Thánh Gioan XXIII triệu tập. ĐTC Thánh Chủ Chấn Gioan Phaolo II tiếp tục sứ vụ thánh và ban hành năm 1979 sau đó ngài xin Đức Chủ Chấn Benedicto XVI cộng tác với ngài và Nova Vulgata được trọn vẹn năm 1986.

http://www.vatican.va/archive/bible/nova_vulgata/documents/nova-vulgata_nt_evang-marcum_lt.html#12- Chương 12

Bản dịch nháp # 1.Mc12 . 1. 2 của Nhóm Gioan Phaolo

Một số vị kể cả Ls Nguyễn Công Bình được mời cộng tác để phụ giúp một vài công tác trong việc chuyển ngữ Bốn Tin Mừng Bản Nova Vulgata sang tiếng Việt. Bản Latinh Nova Vulgata được Mẹ Hội Thánh mới điều chỉnh nên khác biệt với Bản Vulgata Cổ vài chỗ. Bản Latinh Nova Vulgata được lâm thời kèm theo để quý vị dễ dàng kiểm điểm và kính mong góp ý thêm thắt cho bản dịch Tin Mừng Marco được tốt đẹp hơn. Ủy Ban dành quyền kiểm điểm sau cùng. Mọi thắc mắc hay ý kiến xin gửi cho giaosivietnam@gmail.com

12 Chúa CHA sai Con Môt đến thâu hoạch hoa trái trai nho.

1 Et coepit illis in parabolis loqui: " Vineam pastinavit homo et circumdedit saepem et fodit lacum et aedificavit turrim et locavit eam agricolis et peregre profectus est.

2 Et misit ad agricolas in tempore servum, ut ab agricolis acciperet de fructu vineae;

3 qui apprehensum eum caeciderunt et dimiserunt vacuum. 4 Et iterum misit ad illos alium servum; et illum in capite vulneraverunt et contumeliis

affecerunt. 5 Et alium misit, et illum occiderunt, et plures alios, quosdam caedentes, alios vero occidentes.

¹ Đức GiêSu dùng ngụ ngôn sau đây nói ví von với "**họ**" rằng: "Có một người kia xới đất trồng ra một trái nho, rào giậu xung quanh, khoét bồn đập trái làm rượu, và xây một tháp canh, rồi ông giao vườn nho cho tá điền đọan trầy đi xa.

² Đến mùa, ông sai đầy tớ đến với các tá điền thu hoạch hoa lợi của vườn nho. ³ Nhưng chúng túm lấy tên đầy tớ đánh đập, rồi đuổi về tay không. ⁴ Ông lại sai anh đầy tớ khác đến với chúng; anh này cũng bị chúng đánh u đầu rồi bêu nhục. ⁵ Ông lại sai anh khác đến song người này bị chúng giết; rồi ông lại cũng sai nhiều người khác nữa đến song kẻ thì bị chúng đánh đập, người thì chúng giết đi.

6 Adhuc unum habebat, filium dilectum. Misit illum ad eos novissimum dicens:

"Reverebuntur filium meum". 7 Coloni autem illi dixerunt ad invicem: "Hic est heres.

Venite, occidamus eum, et nostra erit hereditas". 8 Et apprehedentes eum occiderunt et eiecerunt extra vineam.

⁶ Ông còn một người nữa là cậu con trai yêu quý. Ông sai cậu con như người sau cùng đến với chúng tự nhủ rằng: "Chúng sẽ kính nể con ta." ⁷ Nào hay những tá điền ấy nói

với nhau: " Anh chàng thừa tự đây rồi. Sao ta không mau giết quách nó đi, thì cơ nghiệp sẽ vào tay ta". ⁸ Thế là chúng túm lấy anh con trai mà giết đi, đoạn quăng xác bên ngoài trại nho.

9 Quid ergo faciet dominus vineae? Veniet et perdet colonos et dabit vineam aliis.

10 Nec Scripturam hanc legistis:

"Lapidem quem reprobaverunt aedificantes,

hic factus est in caput anguli;

11 a Domino factum est istud

et est mirabile in oculis nostris"? "

⁹ Với bọn tá điền ấy ông chủ trại nho sẽ đối xử thế nào? Ông sẽ đến diệt bọn tá điền ấy đi, và trao trại nho cho những người khác!

¹⁰ Các ông đã không đọc đoạn Sách Thánh này sao:

**Phiến đá mà thợ xây đã loại,
nay thành nền vững chãi góc nhà
¹¹Công trình Đức Chúa bao la;
Thật là kỳ diệu mắt ta sao tưởng?**

12 Et quaerebant eum tenere et timuerunt turbam; cognoverunt enim quoniam ad eos parabolam hanc dixerit. Et relicto eo abierunt.

¹² Họ tìm cách bắt Ngài vì biết rằng ví dụ Ngài nói nhằm đến họ nhưng lại sợ dân chúng. Rồi họ bỏ đi.

[12] "Họ" . Khi Chúa GiêSu giảng dạy cho dân chúng thì hiếm khi Chúa được thoải mái trình bày giáo lý cho nhóm người nghe có lòng chân thành. Chúa thường bị quấy rầy, trước hết là nhóm ma quỷ, [mắt ta không thấy chúng song chúng nhan nhản bay lượn để xúi giục sự đối kháng], kể đến là nhóm người cố nghe để bắt bẻ. "**Họ**" đều muốn Chúa "im miệng" vì thế đã âm mưu giết Chúa.

Trước tiên, "**Họ**" gồm nhóm Sadóc là nhóm tư tế trong Đền Thờ giữ quyền cai trị dân bởi thế khi thấy Chúa như ngôi sao sáng thu hút đám đông thì "Họ" lo sợ Chúa kéo dân chúng nổi loạn chống chính quyền; kể đến là nhóm công an chìm của vua Hêrôđê đã có âm mưu ám sát Chúa. Lại có các ông nhóm Biệt Phái triệt để tuân giữ các quy luật về đạo đức nhất là luật thanh sạch; song nhóm mạnh nhất và uy tín nhất là các **kinh sư** [có người dịch là *luật sư, hay thầy thông luật hay ký lục* . Họ được trao nhiệm vụ sao chép và giải thích Luật MôiSê, nhất là giảng dạy Luật trong các hội đường . Đa số các vị này rất đúng đắn và đã được huấn luyện để thành bực thầy dạy dỗ dân chúng song vị tự hào và ... tự ái bởi Chúa "dành ghế giảng dạy" của họ và làm phép lạ nên họ xét nét các việc Chúa làm; vd Luật MôiSê đòi mọi người phải nghỉ ngơi ngày sabbat song khi Chúa ... "*chữa lành*" trong ngày ấy thì đã ... *phá Luật Lệ Thánh Ngàn Năm* của tổ tiên. Dù sao, một số thần phục Chúa (Gioan 12:42; Gioan 7:46-51; CVTD 6:7) như các ông Nicodemus, GiuSe Aritmathia ...v.v... nhất là thánh Phao lô Tông Đồ

Xin nghe Chúa dạy trong bài này và trong Mattheu 23: 1-6: "Bấy giờ Đức GiêSu nói với dân chúng và môn đồ của Ngài rằng: " Các *kinh sư, (các luật sư hay ký lục)* và các ông Biệt Phái ngồi ngự trên tòa MôiSê. ³ Mọi điều họ dạy dỗ các người thì các người hãy làm theo và giữ lấy; nhưng các người đừng bắt chước hành vi của họ: vì họ nói mà lại không làm. ⁴ Họ lấy những gánh nặng mà đặt trên vai người ta, còn chính họ lại không muốn tra ngón tay mà làm. ⁵ Họ làm mọi việc để được người ta thấy. Vì thế mà họ đi đâu cũng đeo hộp Kinh Thánh trên trán, mang tua áo rộng xùng xính. ⁶ Tiệc tùng thì họ ngồi chỗ nhất, nơi Hội đường thì ngự chỗ cao, ⁷ ưa thích thiên hạ bái chào ngoài công trường, và được người ta xưng tụng là 'Rabbi' *thầy*."

[10 & 11] DẤU HỎI ? DẤU THAN? - Từ trước đến nay câu MarCo 12: 10-11 được dịch theo Vulgata Cổ theo ý Chúa GiêSu ca ngợi Chúa CHA khi nói đến chính Ngài là Ôn Cứu Chuộc, là Công Cuộc

Vĩ Đại Chúa CHA đã ban trước mắt loài người. Các bản dịch vì thế chấm DẤU THAN sau câu 12. Nova Vulgata nay cho DẤU CHẤM HỎI kết câu như ý Chúa trách các kinh sư tự khen mình rành Kinh Thánh lại không đọc ra nghĩa ấy. Tôi không rành thần học, xin quý vị góp lời bàn. Sau đây là bản dịch Thánh Vịnh 118 : 21-25 của Cha Nguyễn Thế Thuấn:

²¹ Tôi xin cảm tạ Người, vì Người đã đáp lại lời tôi,
Người đã nên nguồn tế độ cho tôi.

²² **Viên đá thợ xây đã thái,
thì lại thành đỉnh góc!**

²³ **Sự đã xảy ra do bởi Yavê,
thật là sự lạ nơi mắt chúng ta!**

²⁴ Đây là ngày Yavê đã làm,
trong ngày này, ta hãy reo vui mừng rỡ!

²⁵ Ôi! Lạy Yavê, xin hãy (ra tay) tế độ,
Ôi! Lạy Yavê, xin khăng cho thành sự!

Điều gì của hoàng đế, thì trả lại cho hoàng đế; song điều gì của Thiên Chúa CHA, thì trả lại ngay cho Thiên Chúa CHA!"

13 Et mittunt ad eum quosdam ex pharisaeis et herodianis, ut eum caperent in verbo.

14 Qui venientes dicunt ei: " Magister, scimus quia verax es et non curas quemquam; nec enim vides in faciem hominum, sed in veritate viam Dei doces. Licet dare tributum Caesari an non? Dabimus an non dabimus? "

15 Qui sciens versutiam eorum ait illis: " Quid me tentatis? Afferte mihi denarium, ut videam ". 16 At illi attulerunt. Et ait illis: " Cuius est imago haec et inscriptio? ". Illi autem dixerunt ei: " Caesaris ".

17 Iesus autem dixit illis: " Quae sunt Caesaris, reddite Caesari et, quae sunt Dei, Deo ".
Et mirabantur super eo.

¹³ Một nhóm gồm Biệt Phái và phe vua Hêrôđê được họ sai đến tìm Đức Giêsu để mong Ngài lỡ lời mà sa bẫy. ¹⁴ Các người ấy đến hỏi Ngài: "Thưa Thầy, chúng tôi biết rõ Thầy ngay thật, không nề vì người này người nọ, chẳng đánh giá ai theo bề ngoài, nhưng Thầy dạy đường lối của Thiên Chúa một cách chân thật. Vậy chúng ta phải nộp thuế cho vua Cesar hay không? Chúng ta phải nộp hay chẳng phải nộp?"

¹⁵ Biết rõ họ giả hình, Ngài nói với họ: " Đánh bẫy Ta sao? Đem cho Ta coi một đồng bạc nào. " ¹⁶ Họ đem đồng bạc đến. Ngài hỏi : "Hình này của ai và huy hiệu này của ai đây?" Họ thưa: "Của vua Cesar ". ¹⁷ Đức Giêsu bèn phán với họ rằng:

**" Điều gì thuộc về vua Cesar, thì trả lại cho Cesar;
song điều gì thuộc về Thiên Chúa CHA,
thì hãy trả lại ngay cho Thiên Chúa CHA!"**

Họ kinh ngạc về Ngài.

[16] Thuế này là '**thuế thân**' Cesar hoàng đế Roma áp đặt từ thời Chúa giáng thế trên con dân Do Thái và các dân bị trị. Câu trả lời của Chúa thật là náo nê vì "họ" vẫn đóng thuế này mà không cảm được mỗi quốc nhục; Do Thái lúc ấy mất hết quyền kể cả quyền tư pháp và quyền tuyên án tử hình(Gioan 18:31) mà phải chấp tay quy lụy Roma

[17] Nguyên văn câu này từ bản Hy Lạp chuyển sang Nova Vulgata là **Marco 12:17 ho de Iêsous eipen autois: ta Kaisaros apo-dote Kaisari kai ta Tou Theou Tô Theô.**

Chúa GiêSu không xuề xòa dạy là **"TRẢ LÚC NÀO CŨNG ĐƯỢC"** vì **APO-DOTE** hàm ý **HÃY TRẢ LẠI -CHO CHÚA CHA - KHÔNG TRỂ NÀI SONG NGAY LẬP TỨC**

[Xem **ĐỒNG BẠC ĐÂM TOẠC MẠNG CHÚA**

http://www.conggiaovietnam.net/upload/article/f_1413685111.pdf]

Không thể kể hết các điều loài người chúng con nợ Chúa CHA: Chúa ban vũ trụ, ban ơn tạo dựng và mọi điều gìn giữ Ơn Sống trên trái đất này; riêng từng người chúng con, Chúa ban GiêSu Con Cha - Ơn Sống làm người, Ơn Chuộc Tội và Ơn làm con cái Chúa qua Chúa KÍTÔ để Sống Mãi Mãi; Chúa cũng ban Sức Khỏe, Thời Gian, Tài Năng, Tiền Của, v.v... mọi điều vốn thuộc về Chúa mà Chúa đã ban cách nhưng không.. Xin Chúa giúp chúng con biết sanh lợi các món quà Chúa ban và biết cung kính hai tay và hết lòng dâng trả lại ngay [apo-dote] cho Chúa để cảm tạ ơn Chúa cho xứng đáng. Amen

18 Et veniunt ad eum sadducaeï, qui dicunt resurrectionem non esse, et interrogabant eum dicentes: 19 " Magister, Moyses nobis scripsit, ut si cuius frater mortuus fuerit et reliquerit uxorem et filium non reliquerit, accipiat frater eius uxorem et resuscitet semen fratri suo. 20 Septem fratres erant: et primus accepit uxorem et moriens non reliquit semen; 21 et secundus accepit eam et mortuus est, non relicto semine; et tertius similiter; 22 et septem non reliquerunt semen. Novissima omnium defuncta est et mulier. 23 In resurrectione, cum resurrexerint, cuius de his erit uxor? Septem enim habuerunt eam uxorem ".

Chúa CHA Hằng Sống là Thiên Chúa Ban Đầy Trần Sức Sống cho người đang sống

¹⁸ Những người thuộc phe Sadóc chẳng tin vào sự sống lại đã đến với Đức Giêsu và chất vấn Ngài rằng: ¹⁹ "Thưa Thầy, Luật Môisê đã viết cho chúng ta: nếu trong hàng anh em ruột thịt người mà một người chết để lại vợ không con nối dõi, thì người anh em kia phải lấy vợ nó mà truyền hậu cho anh em mình. ²⁰ Vậy nhà kia có bảy anh em. Anh cả lấy vợ, nhưng chết không con nối dõi; ²¹ và người thứ hai đã lấy bà ta, rồi cũng chết không con nối dõi; người thứ ba cũng vậy. ²² Cả bảy người đều chết không con nối dõi. Sau cùng, bà ta cũng chết. ²³ Vậy vào thời phục sinh, khi họ sống lại, thì bà ta sẽ là vợ của ai? Vì cả bảy người đều đã lấy bà ta làm vợ mình ".

²⁴ Ait illis Iesus: " Non ideo erratis, quia non scitis Scripturas neque virtutem Dei?

²⁵ Cum enim a mortuis resurrexerint, neque nubent neque nubentur, sed sunt sicut angeli in caelis.

²⁴ Đức Giêsu bèn phán với họ rằng: **"Phải chẳng các ông đã sai lầm vì dốt Kinh Thánh và chẳng hiểu gì về Quyền Năng của Thiên Chúa?**

²⁵ - **Quả vậy, khi loài người sống lại từ cõi chết, - thì người ta chẳng còn cưới vợ gả chồng nữa -mà người ta sẽ sống như các thiên thần ở trên trời.**

26 De mortuis autem quod resurgant, non legistis in libro Moysis super rubum, quomodo dixerit illi Deus inquit: "**Ego sum** Deus Abraham et Deus Isaac et Deus Iacob"?
27 Non est Deus mortuorum sed vivorum! Multum erratis".

26 -- Còn về vấn đề loài người sẽ sống lại từ cõi chết, thì các ông đã chẳng biết đọc Sách Môisê, đoạn nói về 'Bụi Gai' hay sao?

-- Lý do gì mà Thiên Chúa đã phán với ông Môisê rằng: "**EGO SUM TA LÀ ĐĂNG TỰ HỮU LÀ ĐĂNG HẰNG SỐNG**, là Thiên Chúa của Abraham, là Thiên Chúa của Ysaac và là Thiên Chúa của Giacob?"

27 - -- Chính là vì Thiên Chúa không là Thiên Chúa của những người chết -- mà là Thiên Chúa của những người đang sống.
Đúng là các ông lầm to rồi!"

28 Et accessit unus de scribis, qui audierat illos conquirentes, videns quoniam bene illis responderit, interrogavit eum: " Quod est primum omnium mandatum? "

29 Iesus respondit: " Primum est: "Audi, Israel: Dominus Deus noster Dominus unus est, 30 et diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo et ex tota anima tua et ex tota mente tua et ex tota virtute tua".

31 Secundum est illud: "Diliges proximum tuum tamquam teipsum". Maius horum aliud mandatum non est ".

32 Et ait illi scriba: " Bene, Magister, in veritate dixisti: "Unus est, et non est alius praeter eum; 3 et diligere eum ex toto corde et ex toto intellectu et ex tota fortitudine" et:

"Diligere proximum tamquam seipsum" maius est omnibus holocaustibus et sacrificiis ". 34 Et Iesus videns quod sapienter respondisset, dixit illi: " Non es longe a regno Dei ". Et nemo iam audebat eum interrogare.

YÊU^{DILIGO} CHÚA và YÊU^{DILIGO} NGƯỜI **là giới răn cao trọng nhất trong mọi giới răn**

28 Một vị kinh sư, sau khi nghe họ tranh luận và thấy Đức Giêsu đã đáp lại cách chỉ lý, [như đã nói trên] thì tiến lại hỏi Ngài:

"Giới răn nào là mệnh lệnh bậc nhất cao trọng trên hết mọi giới răn?"

29 Đức Giêsu đáp:

"Giới răn thứ nhất là: *Hãy lắng tai nghe, hỡi người, Israel:*

Đức Chúa là Thiên Chúa chúng ta là Đức Chúa độc nhất,

³⁰ *và người phải YÊU^{DILIGO} MẾN CHÚA, Thiên Chúa người hết lòng người, hết linh hồn người, hết trí khôn người và hết cả sức lực người.*

³¹ *Thứ nhì là: Người phải YÊU^{DILIGO} MẾN người bên cạnh người như chính mình người.*

Không có giới răn nào khác lớn hơn hai mệnh lệnh ấy".

³² Vị kinh sư nói với Ngài: "Phải lắm! Thưa Thầy, Lời Thầy phán là Sự Thật: chỉ có Một Đức Chúa, không còn có Đấng nào khác ngoài Đức Chúa; ³³ và khi ta yêu mến Đức Chúa hết lòng mình, và hết trí hiểu mình, hết sức lực mình và yêu mến người bên cạnh như chính mình thì điều ấy cao trọng hơn mọi của lễ toàn thiêu và hiến tế vậy".

³⁴ Thấy vị kinh sư đáp lại cách khôn ngoan thì Đức Giêsu khen: "Ông không xa **Nước Trời** lắm đâu!" Những người khác chẳng ai dám chất vấn Ngài nữa.

[30] YÊU DILIGO Chúa Giêsu 2 lần hỏi thánh Pherô: **Pherô, con có diligis YÊU^{diligo} mến Thầy không?** Lần thứ ba thì Chúa hỏi: **Con có amas YÊU^{amo} mến Thầy không?** Ba lần Thánh nhân trả lời **Con amo te YÊU^{amo} MẾN Thầy.** (Xem Gioan 21: 15-17). Hai Thầy trò lại biểu lộ tình cảm yêu thương - theo 2 cách qua 2 động từ Latin (1) là **DILIGO** [chữ Hy Lạp **AGAPE**] và (2) **AMO** [chữ Hy Lạp **PHILO**]. Hai động từ khác biệt nhau ra sao?

Xin xem: **Cùng là YÊU CHÚA . Song YÊU CHÚA cách diligo và YÊU CHÚA cách amo khác nhau thế nào? Thưa: CẢ HAI ĐỀU TỐT**
http://www.congiaovietnam.net/upload/article/f_1414589146.pdf

Chúa **CHA YÊU THƯƠNG** ta theo kiểu **<<YÊU DILIGO>>**, tức là Yêu cho đi, Yêu biểu không, YÊU theo Thương Xót, YÊU Bác Ái Thứ Tha , YÊU không điều kiện, YÊU không giới hạn. Trong Phúc Âm Chúa đòi ta thực hành

điều răn 1 : <<- YÊU CHÚA DILIGO >> - đó là điều răn đứng đầu và lớn nhất-

Và điều răn thứ 2: << ta cũng phải YÊU THƯƠNG DILIGO người khác kể cả kẻ chống đối ta>>, (LuCa 12: 30-31; Mattheu 22:34-40 & LuCa 6:27)
- Hai điều răn quan trọng y như nhau - ,

Đức Giêsu là Chúa vua David tôn thờ

35 Et respondens Iesus dicebat docens in templo: " Quomodo dicunt scribae Christum filium esse David? 36 Ipse David dixit in Spiritu Sancto:

"Dixit Dominus Domino meo: Sede a dextris meis, donec ponam inimicos tuos sub pedibus tuis".

37 Ipse David dicit eum Dominum, et unde est filius eius? ".

Et multa turba eum libenter audiebat.

³⁵ Khi đang giảng dạy trong Đền thờ, Đức Giêsu cất tiếng rằng: "Sao các kinh sư lại nói rằng Đức Kitô là con của vua David? ³⁶ Vua David đã được Thánh Thần cảm ứng cho khi xưng tụng rằng:

Đức Chúa đã phán cùng Chúa tôi rằng:: Con hãy ngự bên hữu Ta, chờ Ta đặt quân thù Con dưới chân Coni.

³⁷ Chính vua David gọi Ngài là "Chúa"; thì sao Ngài lại là "con" của ông được?" Đám đông dân chúng thích thú nghe Ngài.

Coi chừng các vị kinh sư

38 Et dicebat in doctrina sua: " Cavete a scribis, qui volunt in stolis ambulare et salutari in foro 39 et in primis cathedris sedere in synagogis et primos discubitus in cenis;

40 qui devorant domos viduarum et ostentant prolixas orationes. Hi accipient amplius iudicium ".

³⁸ Đức Giêsu có nói trong khi giảng dạy: "Hãy coi chừng các vị kinh sư, họ ưa dạo quanh mang áo chùng xúng xính, và ưa được bái chào ngoài công trường, ³⁹ họ thích ngồi ghế cao nhất nơi hội đường và cũng như trong tiệc tùng. ⁴⁰ Họ nuốt nhà cửa đàn bà góa bụa, và làm bộ cầu nguyện lâu dài. Họ sẽ lĩnh án phạt nặng hơn".

Bà góa dâng hai xu

- 41 Et sedens contra gazophylacium aspicebat quomodo turba iactaret aes in gazophylacium; et multi divites iactabant multa.
42 Et cum venisset una vidua pauper, misit duo minuta, quod est quadrans.
43 Et convocans discipulos suos ait illis: " Amen dico vobis: Vidua haec pauper plus omnibus misit, qui miserunt in gazophylacium:
44 Omnes enim ex eo, quod abundabat illis, miserunt; haec vero de penuria sua omnia, quae habuit, misit, totum victum suum ".

⁴¹ Đức Giêsu ngồi đối diện với thùng tiền xem dân chúng bỏ tiền vào thùng dâng cho Đền Thờ thế nào. Lắm người giàu bỏ thật nhiều tiền. ⁴² Còn bà góa nghèo khó nọ cũng đến bỏ vào hai xu, tức là một hào chia tư. ⁴³ Ngài gọi các tông đồ của Ngài lại và nói: "Quả thật, Ta bảo các anh em, bà góa nghèo ấy đã bỏ nhiều tiền hơn hết những kẻ khác⁴⁴ vì mọi người đều bỏ vào tiền dư bạc thừa, còn bà ấy thì dâng tất cả gia tài, dâng hết cả của để độ thân

[42] Đây là hình một **đồng vàng quinarius** thời Chúa đức bằng vàng thật mang hình của hoàng đế CeSar Augustus trị vì khi Chúa giáng sanh; và hình một **đồng bạc denarius** Marco 12:16 nói đến cũng mang hình của hoàng đế CeSar Augustus.

Một **đồng vàng quinarius** trị giá 200 đồng **denarius**.
GiuĐa mặc cả bán Chúa với giá 30 đồng bạc denarii. Quả

là một sỉ nhục

Thấp hơn là **đồng hào "as"** đức bằng đồng. Một denarius = 16 as

Bà góa trong Marco 12:42 dâng cúng 2 xu **minuta** tức 1 **quadrans** hay 1/4 hào (hào tư)

AUGUSTAN CURRENCY SYSTEM

<http://www.tulane.edu/~august/handouts/601cprin.htm>

			<u>Equivalent Value</u>	
<u>Denomination</u>	<u>Metal</u>	<u>Weight</u>	<u>In Denarii</u>	<u>In Asses</u>
Aureus	Gold	7.90 grs.	25	400
Quinarius	Gold	3.80 grs.	12-1/2	200
Denarius	Silver	3.80 grs.	1	16
Quinarius	Silver	1.90 grs.	1/2	8
Sestertius	Orichalcum	25.00 grs.	1/4	4
Dupondius	Orichalcum	12.50 grs.	1/8	2
As	Copper	11.00 grs.	1/16	1
Semis*	Orichalcum	3.25 grs.	1/32	1/2
Quadrans	Copper	3.00 grs.	1/64	1/4